

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Αν δεν ήξερα καλά, κύριοι, Βουλευτές, ότι οι κατήγοροι μου επιθυμούν να μου κάνουν κακό με κάθε δυνατό τρόπο, θα τους χρωστούσα μεγάλη χάρη γι' αυτή τους την κατηγορία. Γιατί νομίζω ότι για εκείνους που έχουν συκοφαντηθεί άδικα είναι αίτιοι κατεξοχήν μεγάλων ωφελειών αυτοί οι οποίοι τυχαίνει να τους αναγκάζουν να λογοδοτήσουν για τις πράξεις της ζωής τους. Γιατί εγώ τόσο πολύ πιστεύω στον εαυτό μου, ώστε ελπίζω ότι, και αν ακόμα κάποιος συμβαίνει να μου φέρεται άσχημα ή εχθρικά, όταν με ακούσει να μιλώ για τις πράξεις της ζωής μου, θα μετανιώσει και θα με θεωρεί στο μέλλον πολύ καλύτερο.

2. Οι τρεις συγκεκριμένοι σκοποί, πρόσεξις (προσοχή), εὐνοια και εὐμάθεια (κατατόπιση, κατανόηση), που επιδιώκει να επιτύχει με το προοίμιο κάθε ρήτορας, επιτυγχάνονται με πάρα πολύ ωραίο τρόπο και στο συγκεκριμένο. Η ΠΡΟΣΕΞΗ πραγματώνεται με το στοιχείο της πρωτοτυπίας και του εντυπωσιασμού που επιτυγχάνεται με κάτι το πρωτοφανές, με μια παραδοξότητα: την έκφραση ευγνωμοσύνης προς τους κατηγορούς του, έστω και υπό προϋποθέσεις- η προσοχή των ακροατών, που περίμεναν σφοδρή επίθεση εναντίον των κατηγορών του για συκοφαντία, κεντρίζεται ευχάριστα από την παρατήρηση, από την αρχή ακόμη της απολογίας του Μαντιθέου, ότι αυτός όχι μόνο δεν κάνει κάτι τέτοιο, αλλά αντίθετα φτάνει στο σημείο να χρωστά ευγνωμοσύνη στους κατηγορούς του. Με τον τρόπο αυτόν, κερδίζει ταυτόχρονα και την ΕΥΝΟΙΑ των ακροατών. Αυτήν, όμως, πιστεύει πως θα την κερδίσει δείχνοντας τη μεγάλη αισιοδοξία και την αυτοπεποίθησή του, που διαφαίνονται στα οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω, ὥστε ἐλπίζω. ..., κυρίως όμως δείχνοντας την αφοσίωσή του στα δημοκρατικά ιδεώδη και τους αγώνες για τη δημοκρατία (εὐνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι - τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν). Παράλληλα, και χωρίς αυτό να προβάλλεται φανερά, υποβάλλει στους ακροατές του την ιδέα ότι αποτελεί θύμα της κακότητας των κατηγορών του (βουλομένοις ἐκ παντός τρόπου κακῶς ἐμέ ποιεῖν), πράγμα που αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια εκ μέρους του ομιλητή να τύχει ευνοϊκής αντιμετώπισης από τους ακροατές του. Η ΕΥΜΑΘΕΙΑ επιτυγχάνεται στο τέλος του προοιμίου με την «πρόθεση» που είναι τόσο σφιχτά συνυφασμένη με το προοίμιο, που δύσκολα μπορεί κανείς να την ξεχωρίσει. Με αυτήν ενημερώνει τους Βουλευτές πάνω στο θέμα του που είναι «η υπηρεσία του στο ιππικό επί των Τριάκοντα» και που αποτελεί και την εις βάρος του κατηγορία, που θα προσπαθήσει να ανατρέψει.

3. Ο Λυσίας από το προοίμιο του λόγου του προσπαθεί να παρουσιάσει το Μαντίθεο ως ένα πρόσωπο ικανό να αναλάβει το αξίωμα των 9 αρχόντων. Από τη παράγραφο 2 ήδη τον εμφανίζει ως άνθρωπο με έντονη αυτοπεποίθηση, με απόλυτη εμπιστοσύνη στις ικανότητες του και στην άψογη συμπεριφορά του («ἐγὼ οὕτω σφόδρα ἐμαντῶ πιστεύω»). Η αυτοπεποίθηση και η αυτοεκτίμηση, που προβάλλονται με εμφαντικό τρόπο στη φράση αυτή, είναι στοιχεία

απαραίτητα για έναν άνθρωπο που επιθυμεί να ηγηθεί της πολιτικής ζωής. Η φράση του καταλήγει με το χαρακτηρισμό «πολύ βελτίω», ο οποίος αναφέρεται στο ήθος του Μαντίθεου, στην ποιότητα της προσωπικότητάς του. Ο ρήτορας υποστηρίζει πως οι βουλευτές θα έχουν τη δυνατότητα στη διάρκεια της απολογίας του να ανακαλύψουν την ηθικότητα του, την άψογη συμπεριφορά του προς όλους. Η καλή συμπεριφορά, η άμεμπτη ηθική είναι προϋποθέσεις αναγκαίες για όσους επιδιώκουν να αναλάβουν θέσεις εξουσίας. Παράλληλα με την αναφορά του αυτή ο Μαντίθεος επιθυμεί να κερδίσει την εύνοια και την προσοχή των δικαστών, αφού τους κινεί το ενδιαφέρον για όσα θα εξιστορήσει στη συνέχεια του λόγου του.

4. Τα επιχειρήματα του Μαντίθεου στο απόσπασμα:

- Ευγνωμονεί σχεδόν τους κατηγορούς του, γιατί του δίνουν την ευκαιρία να απολογηθεί για τις πράξεις της ζωής του (λογικό-ψυχολογικό).
- Υποστηρίζει ότι το κατηγορητήριο είναι συκοφαντίες εις βάρος του και αποτέλεσμα κακότητας, η απολογία του θα το αποδείξει αυτό και θα μεταστρέψει την όποια αντιπάθεια στο πρόσωπό του σε συμπάθεια και εκτίμηση (λογικό- ψυχολογικό).

5.

α = Λ

β = Λ

γ = Σ

δ = Λ

ε = Σ

6. ειδησεογραφία: συνήδη

επίτευξη: τυγχάνει

πειθαναγκασμός: ἀναγκάζωσιν

ακουόγραμμα: ἀκούση

παραλογισμός: λέγοντος

7. βουλομένοις: άβουλος

εἶχον: παροχή

διαβεβλημένοις: παραβολή

βεβιωμένων: αβίωτος

εἶναι: ουσία

8. ἔλεγχον: ἑλέγχους

τρόπου: τρόπων

χάριν: χάριτας

κατηγορίας: κατηγοριῶν

χρόνον: χρόνους